

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Uitvoering Motie Anton de Kom

Aanleiding

Opvolging van Kamermotie over eerherstel Anton de Kom.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met voorgestelde Kamerbrief.

Kernpunten

- Via een brief aan de kinderen en overige familie/stichting zal namens de regering excuses worden aangeboden voor het handelen van de toenmalige autoriteiten jegens Anton de Kom.
- De brief kondigt ook de invulling van het ruiterslijk gebaar: een leerstoel zal ingesteld worden gericht op het gedachtegoed van Anton de Kom. Via een zorgvuldige selectieprocedure is een universiteit (Vrije Universiteit Amsterdam) gekozen waaraan door BZ subsidie zal worden verleend.
- In bijgevoegde Kamerbrief informeert u de Kamer over de wijze waarop de motie wordt ingevuld. U wordt gevraagd dit ook als mondeling punt in de ministerraad op te brengen en ontvangt hier separaat spreekpunten voor. Na bespreking in de ministerraad en de overhandiging van de brief aan de familie van Anton de Kom wordt de Kamerbrief verzonden.

Toelichting

Na het notaoverleg Suriname met VKC Buitenlandse Zaken van 28 januari 2021 is een breed gesteunde motie van Kamerlid van Ojik (in bijlage) aangenomen waarin wordt verzocht "met een ruiterslijk gebaar te komen waarin het foutieve handelen van de toenmalige overheid inzake Anton de Kom ondubbelzinnig wordt erkend". Op basis van de motie is contact gelegd met de familie van Anton de Kom en de Anton de Kom Stichting om een passend traject op te zetten.

Excuses

Middels een brief aan de familie van Anton de Kom biedt u namens de regering, afgestemd met AZ en Kabko, excuses aan voor het leed dat Anton de Kom en zijn

TER BESLISSING

Datum

02-06-2023

Onze Referentie

Min-BuZa.2023.552

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

15-06-23

Plandatum/Deadline Kamer

19-06-23

Binnengekomen op

28-01-2021

Bijlagen

1. Motie 20 361 nr 189 - Van Ojik cs
2. Kamerstuk 20 361 nr 194 - Reactie op verzoek commissie over de stand van zaken moties en toezeggingen met betrekking tot Suriname
3. Antwoord op vragen van het lid Belhaj over het bericht "Jules de Kom: "Eerherstel opa Anton de Kom begint met intrekken vervolging"

gezin heeft ondervonden door het handelen van de toenmalige autoriteiten. U biedt deze brief persoonlijk aan.

Datum

20-03-2023

Onze Referentie

Min-BuZa.2023.552

Leerstoel

Met de familie is afgesproken dat BZ, via financiële steun, het instellen van een leerstoel aan een universiteit mogelijk maakt die wordt gericht op het gedachtegoed van Anton de Kom. Het traject voor het selecteren van een universiteit heeft, uit oogpunt van zorgvuldigheid en transparantie en ook door beperkte capaciteit en kennis bij BZ op dit terrein, veel tijd in beslag genomen.

BZ heeft hiervoor een selectiecommissie opgericht bestaande uit mensen met verschillende achtergronden en uit diverse werkvelden, met als voorzitter directeur DWH.¹ Deze commissie is betrokken geweest bij de keuze welke universiteiten te benaderen, het opstellen van de selectiecriteria voor het beoordelen van de subsidieaanvragen en de selectie zelf. Uiteindelijk zijn negen universiteiten gevraagd een subsidieaanvraag in te dienen voor het 'huisvesten' van de leerstoel. Zij kregen diverse voorwaarden en criteria mee zoals aansluiting bij het gedachtegoed van Anton de Kom, maatschappelijke relevantie en zichtbaarheid alsmede samenwerking met de Anton de Kom Universiteit in Paramaribo. De aanvraag van de Vrije Universiteit Amsterdam werd door de selectiecommissie het beste voorstel bevonden. Met onderhavige Kamerbrief wordt dit besluit nu publiek gemaakt. De overige universiteiten hebben geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid bezwaar aan te tekenen tegen hun afwijzing.

Het interne BZ proces voor de financiering in de vorm van subsidieverlening is afgerond en daarmee zal de VU beginnen met de selectie van de houder van de leerstoel. De leerstoel zal vervolgens in het academisch jaar 2023-2024 formeel van start gaan voor een periode van vijf jaar, met de mogelijkheid om deze nog eens vijf jaar te verlengen. BZ zal vanuit haar rol als initiatiefnemer en budgethouder van de leerstoel zitting nemen in het curatorium, net als de Anton de Kom Stichting.

Buitenvervolginstelling

Wat betreft de wens om Anton de Kom postuum buiten vervolging te stellen is overleg gevoerd met het ministerie van Justitie en Veiligheid. Hieruit blijkt dat bij overleden van rechtswege het recht op strafvervolging vervalt. Dit is via Kamervragen op 16 juli 2021 al met de Kamer gedeeld.

Eerder contact met de Kamer

De Kamer kreeg op 2 maart 2021 een schriftelijke update over de uitvoering van de motie (in bijlage). Dit gebeurde nogmaals in juli 2021 in de beantwoording van vragen van Kamerlid Belhaj (D66), die informeerde naar de mogelijkheden voor intrekken van de vervolging en eerherstel van De Kom (in bijlage).

¹ De selectiecommissie bestond uit:

- Yvette van Eechoud, Directeur DWH, BZ, voorzitter van de selectiecommissie
- Dr Barryl Biekman, Voorzitter, Landelijk Platform Slavernijverleden, lid van de selectie commissie
- Anita Hardon, Professor and chair of the Knowledge, Technology and Innovation group, Wageningen University, lid van de selectiecommissie
- Hella van de Velde, Kenniscoördinator directie Democratie & Bestuur, BZK, lid van de selectiecommissie
- Dirk-Jan Koch, Kennisgezant, BZ, lid van de selectiecommissie
- Carl Haarnack, Voorzitter, Anton de Kom Stichting, adviserend lid

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

Datum

20-03-2023

Onze Referentie

Min-BuZa.2023.552